

PIRŐS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XV. évfolyam,
4537. szám
4 oldal,
20 bani
1959.
október 7,
szerda

Ünnepi gyűlés a fővárosban a Német Demokratikus Köztársaság kikiáltásának 10. évfordulója alkalmából

Kedd este a Szakszervezetek Központi Tanácsának színházában az RMP Bukarest városi bizottságának és a fővárosi néptanács végrehajtó bizottságának rendezésében ünnepi gyűlést tartottak a Német Demokratikus Köztársaság kikiáltásának 10. évfordulója alkalmából.

Az ünnepi gyűlésen a következő elvtársak vettek részt: Petre Borila, Constantin Pirvulescu, Atanase Joja, Gherasim Popa, Gheorghe Stoica, az RMP KV, a kormány és a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának tagjai, a külügyminisztérium vezetésének képviselői, a központi intézmények és társadalmi szervezetek vezetői, a fővárosi üzemek élénjáró dolgozói, a tudomány és kultúra emberei, párt- és állami aktivisták, a dolgozók szervezeteinek aktivistái.

Jelen volt Wilhelm Bick, az NDK bukaresti nagykövete, a Bukarestben akkreditált más diplomáciai kirendeltségek vezetői, az NDK nagykövetségének tagjai és a diplomáciai testület más tagjai.

Eljártak a Román Népköztársaság és a Német Demokratikus Köztársaság állami himnuszait.

Az ünnepi gyűlést Dumitru Diaconescu elvtárs, a fővárosi néptanács végrehajtó bizottságának elnöke nyitotta meg.

A Német Demokratikus Köztársaság kikiáltásának 10. évfordulójáról Atanase Joja elvtárs, az RMP KV tagja, a Minisztérium alelnöke emlékeztetett meg.

Ezután Wilhelm Bick, a Német DK bukaresti nagykövete emlékeztetett szövegeire.

A felszólalásokat ismételt hosszantartó taps kísérte. Az ünnepi gyűlés résztvevői tüntettek a román és a német népi testvéri barátsága mellett, a szocialista országok hatalmas táborát, a Szovjetuniót, az egész világ békéje mellett.

Ezután művészi műsor következett, melynek keretében Ellen Messner, a Dessau-i állami színház prim-ballerinája, Amadeus Webersinke, a szászorsági zongoraművész, valamint a fővárosi néptanács ének- és táncgyűjtése lépett fel.

A megbonthatatlan román-szovjet barátságot ünnepeljük

Egész dolgozó népünk kedves, bensőséges és meghitt ünnepét várta a román-szovjet barátság hónapja. Ez a barátság a párt vezető dolgozó tömegek és a dicsőséges Szovjet Hadsereg hazánk felszabadításáért vívott küzdelmében vált szilárdra és a hősök kiontott vére pecsételte meg.

Tudjuk, hogy a Szovjet-unió testvéri és őnzellen segítségével nélkül nem formálhattuk volna az országunkat elmaradt agrárszágokból fejlett iparral és egyre erősödő mezőgazdasággal rendelkező, a szocializmus építésének útján biztosan haladó országgá.

Nincs sem politikai, gazdasági sem kulturális életünk olyan területe, ahol ne nyújtott volna felbecsülhetetlen értékű segítséget a szovjet tapasztalatok és sok esetben személyesen a szovjet szakemberek. A szocializmus építésének több mint negyven esztendő tapasztalatával rendelkező hatalmas Szovjetunió mindig igazi segítőként, testvérként állt mellettünk.

S a román és a szovjet nép alkotó barátsága a szocializmus építésének időszakában még jobban megszilárdult, elmélyült és megacélozódott.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulója előtti hónapot hosszú idő óta ennek a nagy barátságunk jegyében ünnepeljük. Ilyenkor országunk minden polgára emlékezik azokról a sikerekről, amelyeket szovjet segítséggel értünk el. A hónap nagyszerű alkalom egyben a szovjet dolgozók életének alaposabb megismerésére és ezáltal a megbecsülés gyarapítására.

S minden kultúrális, előadás, összejövetel, ünnepi gyűlés egyben nagyszerű ki-jelezője lesz annak a mélységes hálának, amit a szovjet nép iránt érzünk. Büszkeséggel tölti el a világ első szocialista államával való barátságunk, annak a népnek a barátsága, amely elsőnek lépett a kommunizmus építésének dicsó korszakába és amelynek fiai a világon először nyitottak utat az egész emberiség számára a világgyegetem megismerése felé.

Városunkból — rajonunkból

A husfeldolgozó részleg az élen

A helyiipari vállalat (IOIL) munkaközössége eredményes munkát végzett az elmúlt hónapban is. A kimutatások szerint a vállalat munkaközössége 108,03 százalékban teljesítette szeptemberi összerterelési tervét. Ugyanakkor az áru-termelési tervet 4,87 százalékkal haladták túl. Különösen jó eredményt értek el a husfeldolgozó részleg dolgozói, akik előirányzatukat 56,27 százalékkal teljesítették. Sikeresen tevékenykedtek a részleg többi dolgozó is. Így a művelési szövetke 110,18, a nyomdaipari részleg 109,62, a zsanília szövetke 106,14, az öntöde 102,65, az asztalosműhely 107,63, az

ecetgyár 102,61, a szikvizgyár 104,44, a vattagyár pedig 101,93 százalékban teljesítette tervfeladatát.

Szeptember 20-án új üzlet nyílt a Liszt Ferenc utca 9. szám alatt. A felelős örömmel tájékoztatót bennünket az üzlet rendeltetéséről. Női tászkákat, utitáská-huzatokat készítenek és javítanak a rendelő, illetve a vállalat anyagából. Ezen kívül különböző átalakításokat is vállalnak az IOIL dolgozói.

A mellettünk lévő üzlettel kapcsolatban lehet készíteni is rendelni — adja meg a felvilágosítást az üzletvezető, az is hozzánk tartozik.

Az új üzletet egyre többen keresik fel. Főleg most a hideg beálltával sokan érdeklődnek jó meleg kesztyű iránt.

Készülnek a télre

A gyárakban, üzemekben és intézményekben, minden munkahelyen a téli időszak beállta előtt megjavítják a tetőzetet, az ajtókat, az ablakokat, a kályhákat, hogy az elkövetkező hónapokban is biztosítsák a kedvező munkakörülményeket a dolgozók részére.

Az Unirea kisipari szövetkezetben is intézkedések történnek a télen. A műhelyekben és az üzletekben megjavították az ablakokat, a régi fűtőtesteket újakkal helyettesítették. Továbbá beszerítették a szükséges tüzelőanyagot a vezetés és a határozott, hogy az üzletek folyamatosan ellátja tüzfával.

Kohn Zoltán elvtárs, aki a vezetés részéről felel a téli előkészületekért, elmondta, hogy előreláthatólag e hónap 15-20-á között a karbantartó csoport 100 százalékban elvégzi az előirányzott javítási munkákat.

Nagy Lajos elvtárral, a karbantartási osztály vezetőjével megállapodtunk abban, — monddta Kohn Zoltán elvtárs — hogy fokozzuk a munka ütemét, mert a hideg idő az ablakok kopogtat.

Megtudjuk azt is, hogy az Eminescu utca 1. szám alatti cukrászdát korszerűsítik. Az említetteknek kívül még számos

Lapunk negyedik oldalán:

★ A SZOVJET TUDOMÁNY ÉS TECHNIKA CSODALATOS GYOZELME. — A HARMADIK SZOVJET ORRAKETA FELBOCSATÁSÁNAK VILAG- VISSZHANGJA.

★ AZ OSZTRAK KÖZTARSASÁGI ELNÖK LÁTOGATÁSA A SZOVJETUNIOBAN.

Ahol az új lakatok készülnek

A Precizia kisipari termelőszövetkezetben új lakatok készítését kezdték meg. A lakat-részlegben, amint a képen is látható, szép sorjában elhelyezték a szerszámgyártást.

A Román — Szovjet Barátsági Hónap megünneplése városunkban

— BESZELGETÉS OCSOVSKY BÉLA ELVTÁRSSAL, AZ ARLUS TARTOMÁNYI TANÁCSÁNAK INSTRUKTORÁVAL —

Minden évben ezen a napon ünnepélyes keretek között nyitják meg a Román — Szovjet Barátsági Hónapot. Az ünnepségek megemlékezések, hosszú sora veszi kezdetét ezzel a nappal. A szovjet emberek munkájáról, a hétéves terv nagyszerű távlatáról, az elért eredményekről hallhatunk majd előadásokat. A legújabb irodalmi alkotásokból nyerhetünk izelítést, a barátsági hónap irodalmi estjein. A színházi előadások, a szovjet emberek mindennapi életét tárják elénk, a filharmonikus zenekar pedig a szovjet zeneirodalom legkiválóbb alkotásaival ismerteti meg a hallgatókat.

Október 7 és november 7 között ünnepel országunk népe. A gyárakban magasabbra szökik a termelési eredményt jelző grafikon. Ünnepel a falvak dolgozó népe is. Dallal, táncsal köszöntik az ünnepet a műkedvelők.

Az ünnepről, az ünnepi előkészületekről beszélgettünk Ocsovszki Béla elvtárral, az ARLUS Tartományi Tanácsának instruktórával. Ocsovszki elvtárs elmondta, hogy különös gondot fordítottak az előkészületekre. Idejében megbeszéltek a tennivalókat az

üzemek ARLUS bizottságaival. Alább közöljük kérdéseinket és a feleleteket:

KERDES: Milyen rendezvények lesznek a hétéves tervről az idei Román — Szovjet Barátsági Hónap?

VALASZ: A barátsági hónap rendezvényei közül a legérdekesebbnek a szovjet színházi- és zenei-hét ígérkezik. Bizonyára nagy érdeklődésnek örvendenek majd a Központi Könyvtár és a Carlea Rusa könyvesbolt rendezésében tartandó irodalmi estek. A nagy szovjet költő, Majakovszkij munkássága ismertetését jelöltük ki egyik irodalmi estünk céljaként.

KERDES: Milyen módon népszerűsítik a Szovjetunió megvalósításait?

VALASZ: Elsősorban előadásokat szervezünk gyárakban, üzemekben, valamint a város művelődési otthonaiban is. Ezek az előadások a Szovjetunió hétéves tervének célkitűzéseiről, a népgazdaság fejlesztéséről, a Szovjetunió külpolitikájáról, a tudomány és a kultúra terén elért óriási eredményekről tájékoztatnak. A népszerűsítést szolgálják a különféle kiállítások is.

KERDES: Tartanak-e szovjet filmvetítést?

VALASZ: Az idén is rendez-

zünk filmvetítést. Tavaly a Csendes Don, a Nővérek, az 1918. stb. filmalkotások szerezték fel-lehetetlen élményt. A múlt évhez hasonló tartalmas film-hétnek ígérkezik az idei is. A Dózsa György filmszínházban ezúttal többek között a Kocsu-bei, az Embersors, a Rendkívüli történet című filmek kerülnek bemutatásra. Ezenkívül filmhétet tartunk az Ifjúsági moziban, ahol szovjet és román rajzfilmeket vetítenek.

KERDES: Van-e a megszokottól eltérő rendezvény a barátsági hónap keretében?

VALASZ: Az idén a Román — Szovjet Barátsági Hónap alkalmával népi alkotási pályázatot indítottunk. A pályázatot az ARLUS Tartományi Tanácsa, a tartományi néptanács tanügy-művelődési osztálya, a tartományi népi alkotások háza, a Tartományi Szaktanács, a Tartományi Nőbizottság, a Képzőművészek egyesülete szervezi. A pályázaton — melynek célja az, hogy mind több tehetséget hozzon felszínre — olyan alkotásokat kell benyújtani, amelyek kifejezik dolgozó népünk szeretetét és elismerését a Szovjetunió iránt.

Új megrendelést kaptak

A Coopmetál kisipari termelőszövetkezet az elmúlt hónapban a Temesvár tartományi Gyarmata község állami gazdaságától megrendelést kapott különböző munkálatok elvégzésére. A megrendelések között szerepelt a szárnyas ólak szá-

mára 16 drótsodronnyal körülvett kifutó is. A drótalapzatú és körüli kerített kifutók már el is készültek és a közeljövőben sor kerül elszállításukra. Ugyancsak a gyarmatai állami gazdaság részére 18 ezer négyzetméter drótháló készítenek a szövetkezetnél.

A javító mester

Bold Petru, az Aramszolgalatási vállalat javító mestere. Jelenleg turbinajavítást végez csoportjával. Már a javítás megkezdésekor vállalták, hogy igyekeznek és hat nappal a határidő előtt átadják a munkát.

— Így lesz-e?

— Azt hiszem — mondja a kiváló mester — „megszegjük” szavunkat. Ugyanis tíz nappal hamarabb írjuk alá az átadási jegyzőkönyvet.

A NÉMET DEMOKRATIKUS KÖZTARSASÁG KIKIALTÁSA-NAK 10. EVFORDULOJA ALKALMABOL

Kulturális rendezvények Bukarestben

Vasárnap és hétfőn számos kulturális-művészeti rendezvényt tartottak a fővárosban a Német Demokratikus Köztársaság kikiáltásának 10. évfordulója alkalmából.

A VOROS GRIVICA VAS-UTI KLUBBAN Petre Marin, a vasúti műhelyek üzemi bizottságának elnöke beszélt a Német Demokratikus Köztársaság gazdaságának és kulturájának fejlesztésében az utóbbi tíz évben elért sikerekről. Ezután Wilhelm Bick, a Német DK bukaresti nagykövete ki-domborította a Német DK népét a román néphez fűző barátságot, majd bemutatták a „Barna kód” című német filmet.

A „GHEORGHIU-DE-JU KESZRUHAGYARBAN Elena Pod, az üzemi bizottság titkára nagyszámú munkás előtt beszélt a Német DK kikiáltásának évfordulójáról majd a Német DK filmstudióinak két új dokumentumfilmjét vetítették.

A TKT Biserica Amzei utcai termében szintén az évfordulónak szentelt rendezvényt tartottak. G. Oprea és Eugen Ba-

darau akadémikusok, és Bog-dán József egyetemi tanár, a TKT alelnöke, ismertették a Német DK-ban tett látogatásuk alkalmával szerzett benyomásaikat. Jules Cazaban, a nép művésze német jelenkori verseket szavalt, majd Octav Enigarescu, az Opera- és Balettszínház szólistája német forradalmi dalokat adott elő s végül bemutatott az „Ernst Thälmann” című német film első részét.

A FOVAROSI MÜVÉSZEK HÁZÁBAN Horia Deleanu műkritikus „Színházi jegyzetek a Német Demokratikus Köztársaságban tett látogatásomból” címmel előadást tartott, majd különböző fővárosi színművészek német klasszikus és jelenkori verseket szavaltak. A rendezvény az „Erich Kubak” című német film vetítésével ért véget.

A CFR MUNKASSZÍNHÁZBAN diszeloádás keretében bemutatták Bertolt Brecht, „Purtia ur és Mathi szolgálja” című darabját.

A rendezvényeken jelen volt a Német DK bukaresti nagykövetségének több tagja is.

A rendezvényekről a következőkben beszámolókat fogunk közölni.

Az értekezlet munkálatainak ismertetésére visszatérünk.

Az értekezlet munkálatainak ismertetésére visszatérünk.

*Minden állami
szaküzletben kaphatók.*

Tíz éves a Német Demokratikus Köztársaság

JOHANNES R. BECHER

OTTHON

Hozám,
ó, tiszta költemény,
hazatértem.
Üdögelek
kezem
előttem,
az asztalon pihen.
Eljarszított
s hosszú ut
s a viszonzítás
szép izgalm.

A fali kép
tekintete
rajtam függ
kérdőn, kérdőn. —

Harcokról szól
jelentésem,
messzi útközről.
A távolba siettem
e hely,
ez iróasztal,
a ház,
az utca
védelmére kelni,
megővni
lelkemben
a versek özönét,
strófkák lengését,
rífmek csendjét.

S egy napon
— ha vissza sose térek

ide,
otthonomba,

hozzád, hazám,
költészetem —
így szólnak majd:

A harcmezőn esett el
mikor
az emberi boldogság,
a szabadság sorsa
forgott kockán,
s hogy béke lesze-e a földön;
mikor
örökös otthonom:
a haza sorsa:
a költemények sorsa
forgott kockán.

VÉGÜLIS

Végülis
hova vezethet az,
ha ember emberrel
szólltan szemben áll?
Akkor

A puszkák szava szólna...

Ezért:
németek
beszéltek
a németekkel!

Fordította: Bodor Pál

TANUL A NÉP

Tanul a nép. A padban, új füzetnél
Munkás, paraszt ül. A tágas szobán
Állag a csend. A munkáseleme szobán.
A táblán sorba gyűlik számra szám.

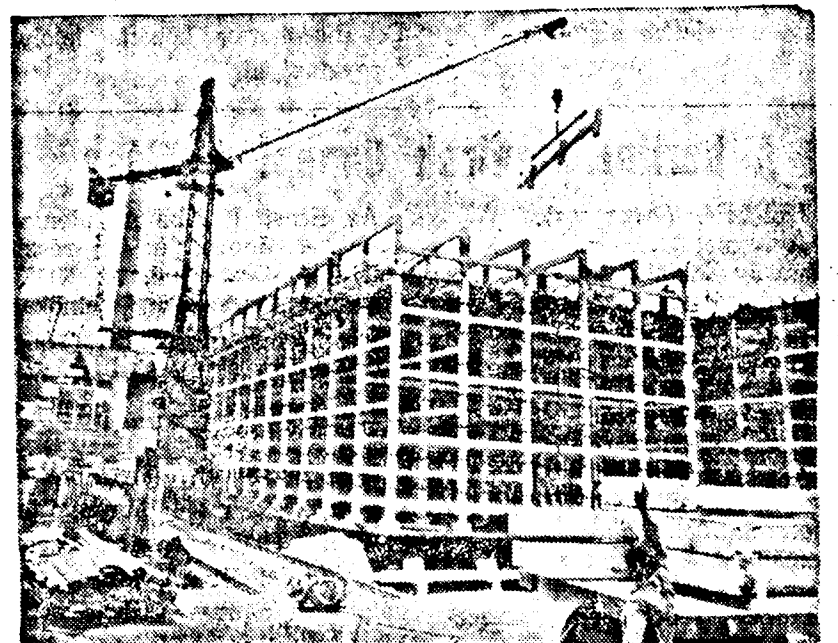
Mintha Lenin állna a közepén,
Némelyikük úgy néz oda éppen,
Mielőtt még a könyvébe figyelne —
Eszmé a munkáseleme.

Magukban végiggondolják az eszmét,
Mely azután kezekkel
A teremtől kinyúl, hogy a világot,
Amint Lenin tanított, dicsélt —
Eszmé a munkáseleme.

Fehér az éj. Fehér, mint hó s a jég.
A kis padok munkáselepe betelve,
Tanul és őrt állt a nép.
Eszmé a munkáseleme.

Fordította: BOROS JÁNOS

Épül Európa legnagyobb hőerőműve

Lübbenau, a Spre-erdő mellett épül Európa legnagyobb hőerőműve, mely 1962-ben, befejezése után, 1300 MW teljesítményű lesz. Ezzel az óriási energiával 120, egyenként 65.000 lakosú várost, valamint a megfelelő ipari létesítményeket lehetne villamosenergiával ellátni. Képünk a hőerőmű hűtő tornyának építési állapotát ábrázolja.

Magsugárzás-kutató mikroszkóp

A jénai Zeiss-művek egyik szocialista munkabrigádja nemrég fejezte be, az NDK tízedik évfordulója tiszteletére, a magsugárzás-kutató első mikroszkópot.

KIVÁLÓ MUNKASIKEREK

Az NDK kohóiparának munkásai, mérnökei és technikusai a hétfőre megkezdődött szakszervezeti első évfordulója tiszteletére sikeresen kiállították a 10. évfordulójukat.

A német DK kohászai szakszervezetének „Az acélért való harc hónapjának” nyilvánították. A nagy évforduló előtti hónapban a Grodion-üzemek acélműveinek dolgozói 15 százalékkal teljesítették a termelési tervüket és több mint 3220 tonna acélt gyártottak tervén felül.

A szocialista versenyek részeként első sorban ott találhatók a Finow-i hengermű dolgozói, akik mintegy 7000 tonna hengerelt acélt állítottak elő tervén felül a köztársaság tízedik évfordulója tiszteletére.

Az NDK kőbányái óra elteltével a kőbányászati ipar sikerrel fejlődésnek indított. Egyezzenek idő alatt létrehozta az NDK egész népgazdaságának további fejlődésének alapjait.

Új úton

Egy évtized, hogy 1949 október 7-én kikiáltották a Német Demokratikus Köztársaságot. Ez az esemény fordulópontra jelent a német nép életében, hiszen először jött létre Németország területén olyan állam, amelyben a hatalom nem a porosz junkerek és a militaristák, hanem a munkások és parasztok, a dolgozó nép kezében van.

A Német Demokratikus Köztársaság megalakulása új utat nyitott a német nép számára és lehetővé tette, hogy lerázza a kapitalisták és földesurak gyűlölt járműt, hogy eltüntesse a Hitler és kikiáltott ki a ki-robantott borzasztó háború pusztításainak nyomait.

A Német Demokratikus Köztársaság megalakulása nemcsak maga a német nép, de egész Európa békés jövője számára döntő jelentőségű volt. Hogy mit jelent egy demokratikus, átlátszó Németország fennállása Európában, azt könnyen megérthetjük, ha arra gondolunk, hogy a német militarizmus 70 esztendő felforgatása alatt három háborút robbantott ki Európában.

Ezért üdvözölték a békés-erők olyan örömeit a tízedik évforduló előtti megalakult Német Demokratikus Köztársaságot. Az NDK azóta is eredményesen töltötte be a Közép-Európa békéjének és biztonságának megőrzésében reá háruló magasabb szerepet.

A Német Demokratikus Köztársaság dolgozóinak kiváló munkásai, akik a terv, hogy az NDK ipari termelése az elmúlt évtized 1950-ig viszonyítva 141 százalékkal növekedett, hogy a Német Demokratikus Köztársaság az ötödik helyet foglalja el Európában az ipari termelés terén, valamint a kiváló német ipari egyéb eredményei kézzelfogható bizonyítékát képezik a

szocialista rendszernek által nyújtott lehetőségekre.

Sajnos, Németországnak csupán egy része lépett erre az útra, a béke és demokratikus fejlődés útjára. A nyugati hatalmak által megszállt német területeken létrejött Német Szövetségi Köztársaság az egykori hírhedt német militarizmus, az újjáéledő fasizmus fellegette lett és ténykedésével veszélyt jelent Európa békéjére és biztonságára.

A bonni kormány eddig elvakult makacssággal visszautasította a Német Demokratikus Köztársaság kormányának valamennyi, a két német állam közötti közlekedésre vonatkozó javaslatát és a hidegháború legfőbb székfője lett.

Mind világosabbá válik azonban, hogy a német népi napról-napra inkább felismeri a két német állam közötti közlekedés szükségességét, azt, hogy a német népek saját kezébe kell vennie a kettészakított országa egyesítésének kérdését. Nem kétséges, hogy a német nép akarata végül is diadalmaskodik.

A Német Demokratikus Köztársaság kiállításának tízedik évfordulóján a világ összes bírói és népeivel együtt, hazánk dolgozói is testvéri szeretettel köszöntik a szorgalmas és tehetséges német népet és kívánnak neki újabb sikereket, felemelkedéseket, a békés, egységes demokratikus Németország megteremtését.

A premnitzi műostgyárban

Kénsav – gipszből

A kőművesek és szerelők ezrei dolgoznak a coswigi kénsavgyár építési területén. A munkálatok első része 1960 júniusában fejeződik be. A harmadik rész befejezése után — 1964-ben — három forgó kémence lép üzembe. A gyárban gipszből állítanak majd elő kénsavat. A gyár főterméke kénsav, mellékterméke Portland cement lesz. Az építkezés első szakaszának befejezése után a gyár 100.000 tonna cementet állít elő évente. Képünk a gyár munkatársait ábrázolja.

Technikai-tudományos újítások az NDK-ból

★ 1963-ig Gubenben felépült egy új szintetikus szálgyártó kombinát, mely nagyságára nézve a negyedik lesz a Német Demokratikus Köztársaságban. A kombinát évenként 4000 tonna perlon szelyemszálát állít majd elő. Ebből a szelyem mennyiségéből évente 120 millió pár harisnyát lehet gyártani.

★ A Schwartz Pumpe szénkombinát brikett-prézi sikerrel állít ki az első ipari próbát. Nemrég lépett

üzembe a kombinát brikettgyára, mely ez év végéig 200.000 tonna brikettet állít majd elő.

★ A Sondershausen-i tudományos kutató központ, a Körmegyei gépgyár dolgozóival együtt, új sziklaforó gépet állított elő, melyet különösen mélyművelésnél használnak majd. Az új készülék minióssze 90 kilogrammot nyom. Az év végéig 120 Hyn gépét gyártanak.

★ Karl-Marx-Stadtban épül Európa legnagyobb vízfűtőberendezése. Mint ismeretes, a fűtő sikeresen használatba kerül a fogszuvasodás elleni harcban.

★ A jénai Karl Zeiss vállalatban elkészített ZRA-1 számológép másodpercenként 200 műveletet végez. A gép a végzett műveletek eredményeit önműködően ellenőrzi. Már megkezdte a képezőszaktársaknak előkészítését.

WILLI BREDEL

Szabadságon

1943 nyarán, a szovjet repülővel a légcsónak után, egy JU 88 kényes helyzetben volt a német vonal mögött és összetört; a személyzetből három ember szörnyethalt, egyedül a lövész, a kölni Karl Kammerger övezető uszta meg kettős károkkal. Miután négy héttel gipszkötésben volt a karja, az övezető annyira felépült, hogy fölkelhetett. A főorvos azonban úgy vélte, hogy még négy hét szükséges a teljes gyógyuláshoz. Kammerger lövész szabadságot kapott, amire már több, mint egy esztendőre várakozott.

Szerzett két komisz, sok jó szót és pár bankóért titokban kapott a hadikórház konyhájából néhány doboz konzervát és egy sebesült bajtársától vásárolt négy tábla csokoládét, ami már az utolsó szákmányból maradt neki. Ezekkel a kincsekkel és egy zsákmányolt orosz katonai revolverrel a borjában, a szabadság örömeitől tudrádó szívvel ucsolt az övezető egy esztendőig. Fehér-oroszországon keresztül a legközelebbi lengyel vasútvonal felé. Szerencséje volt és rövid távolságra utazott, ahol helyet kaptak egy házban tartó körhírnökön.

A berlini-kölni személyvonaton Kammerger megpróbált beébrere elegendi utatársával. De az emberek rendkívül szűkezők voltak. Lopva nézegettek és kérdéseire szűkszavú válaszokat adtak.

Nemcsak vele szemben voltak ilyen zárkózottak, egymás között is nagyokat hallgattak; alig esett egy-két szó. Egy idősebb ur váratlanul megkérdezte:

— Az utóbbi évtizedek igaz, haladó német irodalmának képviselői között, Heinrich és Thomas Mann, Bertold Brecht és Johannes Becher mellett, méltó hely illeti meg Willi Bredele, a bátor szavú kommunista író, aki művein keresztül kérlelhetetlenül itéletet mondott a fasizmus örökléte fölött. Alább között karcolata nem csupán ragyogó pillanatok, hanem a németországi, de megrázó megéleveníte a valószínű lassan-lassan rádöbbenő német állagember fájdalmas, de szükségeszerű felismerésének.

— A keleti frontról jön? — De ez sem tudott egyebet mondani Kammerger válaszára a kérdéseire: — Nahát! Hm! Mit beszélsz! — Aztán egy hölgy akarta megtudni: — Jó az étkezés a fronton?

Kammerger azt felelte, hogy kielégítő, hébe-korba fennakadás van az utánpótlásban, ami a napra néhezsekre való tekintettel elérhető is, általában azonban nem panaszkodhatnak.

A hölgy bízott, megfordult és a szomszéd szakszervezetébe. „Ez az irigység!” — gondolta Kammerger. — Olyan golya volna már az élelmiszerellátás? Jó, hogy van nála némi élelmiszer, Friedel biztosan örül majd.

Karl Kammerger nem volt még harmadik éves, a felesége pedig hat évvel fiatalabb. Szűk esztendőben házasságkötés, még abban az évben kültört a háború és őt behívták. A műszerezés szakmában dolgozott és mivel mindkétben erősen társasági ember volt, sikerült a város szélén egy kis otthonot berendezni. Több, mint egy éve nem látták egymást. Elképzelték, hogy az asszony jócskán megváltozott, értebb, asszonyosabb lett; hiszen ő maga is mást tett ezekben az években: háborús évek kétszerezte számú munkát, manapság háromszorosán. Járt Franciaországban, a Balkánon s külföldön Kréta fölött élt át nehéz napokat: sok bajtárs zuhanat le és jött a tengerbe. De azok a képek, amelyekkel Keletem támasztott a harc, kiűzt a repülővel szembe, teltettek mindenben. Lebecsült volt a városok, jóképpen repülőket, pedig azok valószínűleg légi ördögök. Ugyesebb és féltetesebb élelmet nem ismert még, ő, aki valamennyi arcuvalat megjárta már. Így megessett az, ami azelőtt sohasem fordult elő. A raj egyik gépe önként ártott az ellenséghez. Ismerete a szökevényeket; nem tartoztak a legrosszabb repülőkhöz. És mint az utóbbi hetekben oly sokszor, akaratlanul is fölmerült benne a gondolat: „Hogyan

végződhet ez az úgy Keletem? Mit hozhat Németország számára? Négy esztendő tart már a háború és még semmi sem mutat arra, hogy befejeződik...”

Mikor a vonat a Rajna fölött robogott és felültek a Dóm tornyai, szétfeszültek a sötét gondolatok. Néhány perc múlva a felesége mellett lesz, szép, csodás napokat tölt majd a háza mögötti kis kertben, nem hall parancsot és lövést, nem lát halottat, nem hallja sebesült nyögését; szabadságon van; szabadságon a halálától és az iszonyattól. Ember lehet újra.

Karl Kammerger bepréslődött a szűfolt villamoskocsiba, amelyet régi ismerősként üdvözölt. Egy boldog békébevetés ez a vonalon igyekezett munkába reggelként és tért haza estéigként kis otthonába. Az utasok beöltözött karjára s a katonazubbonyán diszelve Vaskeresztje pillantottak. Egy idősebb asszony, aki mögötte állt, halkán megkérdezte: — Országból? — Mikor rábólintott, az asszony odasugta: — Két fiam van ott. Talán ismeri őket? Három hete nem kaptam hírt tőlük. Hackbarth a nevéik. Paul és Ernst Hackbarth. A páncélosoknál szolgálnak.

Kammerger az asszony ránéz, gondterhelten arcába nézett, amelyből nagy szempár nézett rá kutatón. Mosolyogva megvárta a felelet:

— Nem, kedves asszonyom, nem ismerem őket. En ugyanis repülő vagyok.

Halk sóhaj. Az övezető kissé lehagolódtott, örült, amikor kiszállhatott. Nagy léptekkel, örömtől remegve szaladt végig az utcán. Láttá is házat, amelyre oly gyakran gondolt, amelyre oly gyakran tudott. Mit szólna Friedel? Gondnia kellett már, hogy utban van, mert Varsóból távirattal küldött. Neszele-nül nyitotta ki a maga ácsoltárcsokkaput. Anyja állt a ház ajtajában és hangtalanul sirt.

— Anyám!

Mikor megölelte, még hevesebben sirt az öregasszony. A férfi megkérdezte:

— Es Friedel? Dolgozik?

— Drága fiacskám! — Megsimogatta az arcát.

— Hol van Friedel, anyám?

— Gyere be, fiacskám!

Leült a kis verandán és zihálva hallgatta anyja szavait. Az öregasszony fia mindkét kezét a magába vette.

— Bátor, fiacskám! Minden rendben van! Még jóra jördül minden!

Három nappal előbb Elfriede Kammerger letérőztatta a Gestapo. Az anyának csak annyit sikerült megmondnia eddig, hogy a letérőztetés egy levél miatt történt, amelyet férjének írt. Hogy mi állt a levélben, maga se tudta.

— Es hol van most? — dagdoga végül Karl Kammerger.

— Előbb vizsgálati fogságban volt; most kint kell lennie a váterben. Így mondta egy hivatalnok. Az övezető felállt.

— Hova készülsz?

— A Gestapóhoz.

— Jó — hagyta helyben az anyja. — De nem akarsz előbb egy csöppet pihenni, vagy valamit enni?

— Nem!

Kammerger övezető ismét felült a villamosra és visszatért a városba. Képtelen volt feljogni. O a fronton, az aszfalt a gyűjtőtáborban. Hiszen ez téboly. Hiszen ez... Ez... feljoghatatlan gázság! Forrássá öntötte el, láza volt. „Kihozom onnan! Számot kell adniuk nekem!”

— A keleti frontról jön, bajtárs? — Kammerger maga elé meredt. — Országból jön?

— Ismételte a melléte álló ur.

— Ragyjon nekem békét! — jörmédt Karl Kammerger. Minden utas odahézett. Nem vette észre a csodálkozó és zavart pillandásokat; feleségét látta, mint rabot, egy nagy börtöncellában. Eszébe jutott, amit akkor mesélt neki, amikor a kommuniszták gyűjtőtáborba hurcolták. Vasra verték őket. Sötétzárkába vetették. Ott állt. Így van ez még mindig? Még mindig. Ez a Gestapo munkája. Gyűjtőtáborba hurcolja a „népársakait”. Frontharcosok feleségét is.

A rendőrfőnökök előzőeken fogadták. Egy gondosan öltözött fiatalember, a gyűjtőtábor-foglyok ügyének előadója, helytel kint és biztosította, hogy azonnal tisztázzák az egészét. Kammerger nem vette a tekintetét a Gestapo-hivatalnokról, aki Elfriede Kammerger iratcsomóját kérte telefonon.

— Hogy állnak a dolgok, Keletem, bajtárs? — kérdezte.

— Az iratcsomó rögtön itt lesz! Súlyosan megsebesült? Mikor végződik már a bolsevikokkal?

— Mit — gondolta Kammerger. — Ilyen fiatal legényekre szükségünk volna odakint. De ez itt ül az irodában.”

— Sokáig volt a fronton, bajtárs? — Jaggatta tovább a hivatalnok, mivel nem kapott választ. — Mivel repült?

Kammerger válaszolt: — Fölgött. Jólított repült.

Kréta fölt is. Az első naptól Oroszországban.

— Mindenütt! — kiáltotta a Gestapo-hivatalnok. — Es miért kapta a Vaskeresztet?

— Krétaért!

— Nagyszerű!

Idősebb tisztviselő tépett a szobába és iratgyűjtőt nyújtott át az előadónak.

— Így, most megnézzük, hogyan is áll a dolog... Jól van, elme! — A tisztviselő kiemelt. A Gestapo-előadó lapozott. Olvasott, gyors pillantást vetett Kammergerre, azt mondta: „Hm!” — tovább olvasott és végül összezapta az iratgyűjtőt. — Hm! Csunya a dolog... a felesége érthetetlen ostobaságot kövölt el, bajtárs.

— Micsodát?

— Népelelmes magatartású tanúsított!

— Lehetetlen — kiáltott fel Kammerger. — Hogyan? Mit tet?

— Ezt a levelet irta önnek... Es?

— Itt van, olvassa csak el! Kammerger a levél után kapott. Igen, a felesége kézírása volt. „Drága férjem, már több, mint egy éve, hogy nem láttuk egymást...” Kammerger szemé átvágott néhány sort és azokat a sorokat olvasta, amelyek alá voltak húzva piros ceruzával.

...Az utolsó borbélyosak borzalmak voltak. Ha meggon-

dolom, hogy ilyesmi csinálsz

(Folytatás a 4. k oldalán)

A szovjet tudomány és technika csodálatos győzelme

— A harmadik szovjet űrrakéta felbocsátásának világviszhangja —

A szocialista rendszer felsőbbrendűségének bizonyítéka

SZÓFIA. (Agerpres).

A Robotnyicszko Gyelo a harmadik szovjet űrrakéta felbocsátásával kapcsolatban vezérelt képet az űrrakéta és az önműködő bolygóközi állomás diadalmas repülését. Népként szívből örövend a szovjet tudósok sikerének, akárcsak a saját sikerének. Ezekben a napokban a bolgár nép lelkesen üdvözi a szovjet tudósokat újabb ragyogó eredményük alkalmából.

A világűr meghódítása az emberi gény, a szovjet tudomány és technika csodálatos

győzelme, a szocialista rendszer felsőbbrendűségének bizonyítéka — írja a Narodna Mladost. Az emberi gény és a szovjet tudomány csodálatos győzelme. Mint a Bolgár Távirati Iroda közli, a szófiai Georgi Dimitroff-gyár munkásai örömmel köszöntötték a Szovjetunió új, korszerűsítő vívmányát. Az üzem dolgozói táviratot intéztek a szovjet tudósokhoz, ebben szívesen gratulálnak nekik legújabb sikerükhöz. Ilyen értelmű táviratokat intéztek az SZKP Központi Bizottságához és a szovjet kormányhoz a szófiai középiskolák tanulói is.

A szovjet nép újabb hozzájárulása a kozmikus tér meghódításához

PEKING. (Agerpres).

A harmadik szovjet űrrakéta sikeres felbocsátása — írja a Dagunbao című lap — a szovjet nép újabb hozzájárulását jelenti a kozmikus tér meghódításához. A Szovjetunió nagyszerű eredményei a szocialista rendszer győzelmei, amelyekkel az egész szocialista tábor büszkélkedik.

A Gunzenszibao, az Össz-kínai Szakszervezeti Szövetség lapja ezeket írja: Újabb jelentős lépés a világűr meghódításában és a bolygóközi repülések fejlesztésében. A harmadik űrrakéta elhelyezte előre meg-

állapított pályáján az automata bolygóközi állomást.

Más kínai lapok bámulatra méltó sikernek nevezik az új szovjet űrrakéta felbocsátását a világűr meghódításában és hangsúlyozzák, hogy ez a siker ékesszólóan bizonyítja a szocialista rendszer felsőbbrendűségét.

A pekingi vállalatokban, intézményekben és iskolákban október 5-én gyűléseket és előadásokat tartottak a szovjet tudomány és technika legújabb győzelmével kapcsolatban.

Li Szi-guan, a kínai műszaki tudomány egyesület elnöke október 4-én táviratilag üdvözte a Szovjetunió műszaki tudomány egyesületét és a politikai-tudományos ismereteket terjesztő szövetségi társaságot a harmadik szovjet űrrakéta sikeres felbocsátásának alkalmából.

A kínai tudósok — hangzik a távirat — őszinte örömmel fogadták a hírt, hogy a Szovjetunióban október 4-én sikerrel felbocsátották az automata bolygóközi állomással ellátott harmadik űrrakétát és meglelték az űrrakéta és a szovjet tudósokat, technikusokat és az egész szovjet népet legújabb ragyogó teljesítményük alkalmából.

Az oroszok újabb győzelemmel tetőzték megelőző ragyogó sikereiket

STOCKHOLM. (Agerpres).

Az első mesterséges hold felbocsátása második évfordulójának napján az oroszok újabb űrrakétát küldtek a Hold irányába, mely a Holdat megközelítve, ismét visszatér a Föld közelébe — írja a Svenska Dagbladet.

Egy másik nagy svéd lap, a Stockholm Tidningen kijelenti, hogy a rakéta elhaladása a Hold közelében majd visszatérése a Föld közelébe „rendkívüli pontosságu számítások” elvégzését igényli.

Az új kozmikus rakéta felbocsátásával az oroszok újabb győzelemmel tetőzték megelőző ragyogó sikereiket — írja a Svenska Dagbladet. — Technikai szempontból — folytatja a lap — a bolygóközi állomást vivő harmadik szovjet rakéta felbo-

csátása minden valószínűség szerint semmivel sem volt könnyebb, mint a szeptember 12-i rakéta felbocsátása, amelynek segítségével az oroszoknak sikerült felküldeniük állami címerüket a Holdra.

A bolygóközi állomás 278 kilogramm súlyú arról tanusodik, hogy nagyszámu tudományos és technikai műszert tartalmaz, amelyek — ha a várakozásnak megfelelően működnek — értékes adatokkal szolgálhatnak a Holdhoz vezető úton található légkör rétegeiről.

Magától értetődik — írja befejezőül a Svenska Dagbladet —, hogy az oroszok büszkének számítanak a Svédországgal kötött együttműködésnek, amelynek köszönhetően az űrrakéták felbocsátásában a világ első mesterséges holdját

Két éve bocsátották fel az első szovjet mesterséges holdat

MOSZKVA. (Agerpres).

TASZSZ: Október 4-én volt két éve annak, hogy a Szovjetunióban felbocsátották a világ első mesterséges holdját.

Az első mesterséges hold kilencvenkét napig keringett a Föld körül. Ez alatt 1400-szor kerülte meg a Földet és 60 millió kilométert tett meg. A második mesterséges hold, amely 163 napig keringett, 2370-szer kerülte meg a Földet és több mint 100 millió kilométert tett meg. A harmadik mesterséges hold eddig mintegy 7200-szor

járta be földközeli pályáját s több mint 300 millió kilométer utat hagyott maga mögött — kétszer akora távolságot, mint amekkora a Földet a Naptól elválasztja. A harmadik szovjet mesterséges hold folytatja keringését.

Az első szovjet űrrakéta, a Naprendszer első mesterséges bolygója eddig körülbelül 640 millió kilométert tett meg — hosszabb utat, mint bármely más mesterségesen létrehozott test. A második kozmikus rakéta 379.000 kilométer megtétele után eljutott a Holdba.

A Szovjetuniónak jelentős előnye van a Hold eléréséért folyó versenyben

WASHINGTON. (Agerpres).

A szovjet tudomány újabb vívmánya meggyőzte az amerikai tudósokat arról, hogy a Szovjetunió még hosszú ideig megtartja elsőbbségét a baltiészka területén — írja a France Presse washingtoni tudósítója, aki több amerikai tudós véleményét kérte ki a harmadik szovjet űrrakéta felbocsátásával kapcsolatban. A tudósok rámutatnak arra: amerikai tudomány körében már régen meg voltak győződve arról, hogy a szovjet tudósok képesek több száz kilo súlyú mesterséges holdakat felbocsátani. Ezt a meggyőződésüket még akkor vallották, amikor a parányi amerikai mesterséges holdat, a

Vanguard-ot fel sem lökték. Ezek a körök hivatkoznak arra a tényre, hogy a Lajka kutya szállító rakétát 1957 novemberének elején felbocsátották, míg az amerikai mesterséges holdat, amelynek hasznos rakományával sokkal nagyobb súlyú volt, csupán 1958 januárjában bocsátották fel.

Az amerikai tudósoknak a ballisztika terén elért eredményeit a szovjet tudósok sorra tuhaladják. A France Presse hírügynökség tudósítója említi, hogy az Explorer mesterséges holdról, amelynek sikerét elhomályosította a Lunik második szovjet rakéta felrepítése.

Az osztrák köztársasági elnök látogatása a Szovjetunióban

MOSZKVA. (Agerpres).

TASZSZ: Adolf Schärfl, az Osztrák Köztársaság szövetségi elnöke hétfőn megérkezett Moszkvába. A vukovói repülőtéren a magasrangú vendég fogadására megjelentek: Kliment Vorosilov, a Szovjetunió Legfelső Szovjetje Elnökségének elnöke; Nyikolaj Ignatov, az OSZSZK Legfelső Szovjetje Elnökségének elnöke; Frol Kozlov és Alekszej Koszigin, a Szovjetunió Minisztertanácsának alelnöke; Ivan Kodica, a Szovjetunió Legfelső Szovjetje Elnökségének alelnöke; Pavel Lobanov, a Szovjetunió Legfelső Szovjetje szövetségi szovjetjének elnöke; Andrej Gromiko külügyminiszter; Rogyion Matinovszkij honvédelmi miniszter, továbbá más miniszterek, a Legfelső Szovjet képviselői és a külügyminisztérium főtitkarsága.

A vendégek tiszteletére díszszázad sorakozott fel.

Adolf Schärfl elnök kíséretében Moszkvába érkezett leánya, dr. Martha Kirle asszony, továbbá dr. Bruno Kreisky külügyminiszter felesége, dr. Franz Geshnitzer külügyi államtitkár, dr. Aleksander Toldt, az elnök kabinetfőnöke és több más hivatalos személy.

A repülőtéren Kliment Vorosilov és Adolf Schärfl beszédet mondtak. Kliment Vorosilov szívesen üdvözlötte a magasrangú vendéget s egybeként kijelentette, hogy a két ország államférfiainak immár hagyományossá vált cserélő látogatása hozzájárul a szovjet és az osztrák nép barátságának erősödéséhez. Vorosilov elvtárs kifejezte azt a reményét, hogy az elnök jelenlegi látogatása is ezt a célt szolgálja. Kliment Vorosilov kijelentette, hogy N. Sz.

Hruscsov amerikai látogatása nyomán a nemzetközi légkör bizonyos felmelegedése észlelhető. Kifejezte azt a reményét, hogy Eisenhower elnök választólagatása előmozdítja majd a nemzetközi helyzet további javulását.

Válaszbeszédében Adolf Schärfl elnök hangsúlyozta, hogy örömmel fogadta a meghívást és hogy látogatása során alkalma lesz személyesen meggyőződnie a Szovjetunió sikeréről. Adolf Schärfl kidomborította, hogy Ausztria békebeli és barátságban akar élni az összes népekkel és országokkal. Kifejezte reményét, hogy látogatása nyomán tovább erősödik majd a két ország barátsága a béke javára. N. Sz. Hruscsov és D. Eisenhower találkozásáról szólva az osztrák államelnök kijelentette, hogy a kapcsolatok nyomán javulnia kell a nemzetközi politikai légkörnek.

Az NDK 10. évfordulójának köszöntésére

BERLIN. (Agerpres).

Berlinben október 5-én a Minisztertanács palotájában ünnepi ülést tartottak. Az ülést részt vettek az NDK összes tartományainak, a demokratikus Berlin rajonjainak és több jelentős iparvállalatnak képviselői. A dolgozók képviselői beszédeikben ismertették az ipari és mezőgazdasági dolgo-

zókna a köztársaság tizedik évfordulójának tiszteletére elért sikereit.

Az ünnepi ülésen részt vett Walter Ulbricht, az NSZEP KB első titkára; Otto Grotewohl, az NDK Minisztertanácsának elnöke; Erich Correns professzor, a Demokratikus Németország Nemzeti Frontja Országos Tanácsa Elnökségének elnöke; Johannes Dieckmann, az NDK Népi Kamarájának elnöke.

Walter Ulbricht és Otto Grotewohl felszólalásaikban köszöntet mondtak a Német Demokratikus Köztársaság dolgozóinak azokról az eredményekről, amelyeket a nagy évforduló tiszteletére elérték.

A német nép nagy ünnepének — az NDK kikiáltása tizedik évfordulójának — küszöbén az NDK különböző tartományokban összehívott találkozók tartottak. E találkozók nyugatnémet részvevői melegen köszöntötték az NDK dolgozóit a munkások és parasztok első német állama kikiáltásának tizedik évfordulójának alkalmából.

A Suhl-ban tartott találkozórészvevői határozatot fogadtak el, mely hangsúlyozza a két német állam közötti közvetlen tárgyalások fontosságát. A határozat rámutat arra, hogy ezen a téren példaként kell tekinteni az N. Sz. Hruscsov és D. Eisenhower között lefolyt tárgyalásokat.

A berlini pionirok ünnepi gyűlése

BERLIN. (Agerpres).

A Német Demokratikus Köztársaság kikiáltásának tizedik évfordulója alkalmából az Ernst Thälmann pionir-szervezet tagjai ünnepi gyűlést tartottak.

A pionirok többi között jelentették, hogy csaknem 52.000 tonna ócskavasat gyűjtöttek, hat és fél millió fát ültettek. A pionirok több, mint 60.000 tudományos és művészeti kör szervezték és több, mint 300.000 külföldie sportjelvényt szereztek.

Az Ernst Thälmann pionir-szervezet ünnepi ülésén részt vett Otto Grotewohl, az NDK Minisztertanácsának elnöke, Max Reimann, Németország Kommunista Pártjának első titkára, politikusok és államférfiak.

Otto Grotewohl üdvözlötte a pionirokat, majd átnyújtotta az Ernst Thälmann pionir-szervezet tagjainak „A haza szolgálatában szerzett érdemeikért” elnevezésű ezüst érdemrendet.

Néhány gondolatban

A PANAMAI Colon városból október 5-én több mint ezer munkanélküli tiltakozó felvonulást rendezett az ország fővárosa, Panama City felé. A tüntetők sérelmeiket tartalmazó beadványt akarnak átnyújtani a panamai parlamentnek.

A TÖRÖK SAJTÓBAN közölt hivatalos statisztikai adatok szerint, Törökországban a múlt évhez viszonyítva, növekedett a munkanélküliség. Az 1958 augusztusában nyilvánított 383.486 munkanélkülivel szemben az idei év megfelelő hónapjában 421.936 munkanélküli tartottak nyilván.

MCELROY, az USA hadügyminisztérium távolkeleti inspektorja szerint, október 5-én Hongkongból Manillába utazott. Az amerikai hadügyminiszter kétnapos manillai tartózkodása alatt megbeszéléseket folytat Garciával, a Fülöp-szigetek elnökével.

A MULT HETEN Japánban fegyveres hatalmas erejű tájfun sok emberáldozatot szedett és nagy anyagi károkat okozott. Hivatalos adatok szerint, az áldozatok száma meghaladja az ötezeret. Magyordékán a lakosság helyzete továbbra is válságos. A szüntelen esőzések megnehezítik a mentőcsapatok munkáját.

A SVED mérnökök akadémiájának október 5-i ünnepi ülésén Brinell-éremmel tüntették ki P. Bargyn szovjet akadémikust, a fémkohászat terén kifejtett figyelemre méltó tudományos munkásságáért. Ezzel az érdemrenddel eddig három svéd tudóst és mérnököt tüntettek ki és csupán egy külföldi tudóst.

SZABADSÁGON

(Folytatás a 3-ik oldalról)

te is már idestova két éve, akkor csak átkozni tudom ezt a háborút és azokat, akik kibombolták... Vált még egy pörrel adózott hely: „Oly sokszor elgondolom: mi közünk nekünk tulajdonképpen ehhez az esztelen háborúhoz? Miért kell annyi árdatlan embert meggyilkolni? Karl, drága férjem, ezt a háborút gyorsan be kell fejezni. Gyorsan be kell fejeznie és meg is tehetnétek...”

Kammerberg jompa nyomást érzett a fejében. Felpillantott és az előadó, aki szüntelenül figyelte őt, megkérdezte:

— Nos, mit szólna hozzá?

— En... én nem értem... a feleségemet!

— Meghiszem azt. Most azonban megérti, hogy őriztet kellett venniük a feleségét, ugye?

— Micsoda? — kérdezte Kammerberg. — Nem, ezt sem értem. En... tudja, szabadságon vagyok, beszélni akarok a feleségemmel. En... Sajnos, nem lehet, bajtárs — szakította félbe a Gestapo-hivatalnok. — Nézzétek csak, azt írja a feleség: „Sok emberrel beszéltem, akiket te is jól ismer, mind egy véleményen vannak velem”. A feleség azonban nem akarja elárulni ezeknek a személyeknek a nevét.

— Embereket kell beábrulnia? — Természetesen, tudunk kell, kik az állam ellenségei! — Nem árulhatja be őket!

— csatlant fel Kammerberg. — Hiszen ez aljasság volna!

— De, bajtárs, most EN nem értem magát. Maga...

— Kérem, ne szóljon engem bajtársnak — kiabálta Kammerberg —, nem vagyok magának bajtárs!

— Ma mind bajtársak, néptársak vagyunk és ha...

— Maga nem azt — ordította Kammerberg. — Maga nem azt! Menjén ki a frontra, akkor bajtársam lesz; amíg itt lóg, addig nem azt!

— Már engedjen meg, miket beszél?

— Bocsásd szabadon a feleségemet! De most rögtön!

— Mit kíván tőlem?

— Azt kívánom, hogy engedjék ki a feleségemet!

— Idehalgasson, maga nem kívánhat ilyet semmit. Mindenek előtt tisztosítsa magát, arra kérem!

— Maga? — Kammerberg felállt. — Maga? — ismételte. — Maga védi a hazát? — Ha nem térszre, magát is letartóztatom! Megértette?

Kammerberg megállt egy romház előtt. A rendőrfőnökre mentet sok összedűlt házat láttott; de ezt a szétrombolt házat — a közepén kettéhasadt s a szobák szinpadai kulisszákként függtek a tűzfalakon — hirtelen egész más szemmel nézte. Talán — talán erre a házra gondolt Elfriede? Ugy állt a bombáktól szétzúzott épület előtt, mintha sohasem látott volna még ilyesmit... Valami körökhöz voltak itt. Lakókik talán halottak, elpusztultak...

Ha arra gondolok, hogy te is... Ez a gazdálkodás... Mit bajtársak...

Kézzel később ismét belépett a Gestapo-előadó szobájába. Az felnevet és hidegen, egykedűen kérdezte:

— Mit óhaj?

— Nagyon jól tudja!

— A felesége őrizetben marad. Térjen vissza a frontra!

— Ismételte a Gestapo-előadó. — Ezt mondja neked?

— Még egy szó és letartóztatom!

— Maga már nem tartóztat le senkit! Maga nem...!

Három lövés dörrent. A Gestapo-előadó felugrott és felsóhajtott az iróasztalra esett. Mikor Kammerberg el akarta hagyni a szobát, rájött két előadó tisztviselőre. Gépiesen rájuk emelte revolverét és elsütötte. A folyosón egy SS-legényre kilőtt az utolsó lövést, aztán elhalasztotta magát a jenyvert és hagyta, hogy elfogják.